

Amb el patrocini de:

Amb la col·laboració de:

L'adopció de la tecnologia elèctrica va ser decisiva per al desplegament urbà i l'avenç de les societats industrials. En concentrar la demanda d'electricitat per a enllumenat i tracció, a la primera etapa les ciutats en van ser protagonistes. Alhora, les aplicacions de l'electricitat com a força motriu industrial la convertiren en el pilar d'una nova onada industrialitzadora des de la darrera dècada del segle XIX. Per als centres urbans que comptaven amb una sòlida tradició fabril però no tenien fàcil accés als recursos fòssils, l'electrificació adquiria unes connotacions especialment alliberadores: aquest era el cas de la ciutat de Barcelona.

La capital catalana va conèixer molt aviat les oportunitats de la tecnologia elèctrica i, des de 1881, fou l'escenari d'alguns dels assajos d'electrificació pioners a escala mundial. No obstant això, l'impuls es va veure limitat per un seguit de factors, com ara la incertesa tecnològica, la manca de capitals autòctons o la feblesa de la demanda local per enllumenat. Al final, la consolidació de la nova tecnologia va dependre sobretot de l'evolució positiva de la demanda industrial i de la transferència de capital i tecnologia estrangers. El 1935, a les portes de la guerra civil, el procés d'electrificació era lluny d'haver quedat completat, en particular a les llars, però la revolució elèctrica havia transformat ja del tot el transport urbà, la indústria i els sistemes d'enllumenat de la via pública. Paral·lelament, el dinamisme del mercat elèctric barceloní havia impulsat la creació d'un sistema regional de producció i transmissió de fluid elèctric que abastava tot Catalunya.

Programat per confluïr amb el centenari de la creació de les dues empreses de referència en el sector i de l'inici dels treballs per l'aprofitament hidroelèctric dels rius pirinencs, el curs té per objecte presentar el paper de l'electrificació en el desenvolupament de Barcelona i actualitzar-ne els coneixements mitjançant la labor de recerca d'un conjunt d'especialistes en els camps de l'enginyeria, la història econòmica i social, la geografia i l'urbanisme.

SEMINARI D'HISTÒRIA DE BARCELONA Curs d'Història de Barcelona

L'electrificació de Barcelona, 1881-1935

Del 23 de febrer al 25 de maig de 2011

Curs 2011

La durada del curs és de tretze sessions, que es duran a terme els dimecres, entre el 23 de febrer i el 25 de maig de 2011, de 19 a 20.30 hores, a la sala d'actes Agustí Duran i Sanpere de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Matrícula general: 70 euros. Assistència a conferències sense matriculació: 6 euros/conferència. Per formalitzar els dos tipus d'inscripció cal trucar, a partir del dia 10 de gener, a l'Arxiu Històric de la Ciutat-Seminari d'Història de Barcelona, de 9 a 14 hores, fer el pagament en qualsevol oficina de la Caixa de Pensions, al compte corrent: Institut de Cultura de Barcelona, 2100 3236 89 2200098427, codi *curs electrificació*, i trametre el comprovant de l'ingrés per correu o fax.

Arxiu Històric de la Ciutat
Seminari d'Història de Barcelona
Casa de l'Ardiaca
Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona
Tel.: 93 318 11 95
Fax: 93 317 83 27
shb@bcn.cat

ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA

L'electrificació de Barcelona, 1881-1935

ELS REPTES D'UNA NOVA TECNOLOGIA

- 23.02.11** **L'electrificació de Barcelona en el context europeu**
Carles Sudrià, Universitat de Barcelona
- 02.03.11** **Electrificació i coneixement científic**
Joan Carles Alayo, enginyer industrial
- 09.03.11** **Poder local i electrificació**
Joan Roca i Albert, Museu d'Història de Barcelona

LA PRODUCCIÓ D'ENERGIA ELÈCTRICA

- 16.03.11** **Les empreses elèctriques i l'oferta d'energia:
el cicle de la termoelectricitat**
Luis Urteaga, Universitat de Barcelona
- 23.03.11** **Les empreses elèctriques i l'oferta d'energia:
el cicle de la hidroelectricitat**
Berenguer Gangoellés, enginyer de camins, canals
i ports
- 30.03.11** **Electrificació i coneixement del territori**
Carme Montaner, Institut Cartogràfic de Catalunya
- 06.04.11** **Electrificació i transformació del territori**
Xavier Tarraubella, Arxiu Històric de la Ciutat
de Barcelona
- 13.04.11** **Inversió estrangera versus capitals autòctons
en el mercat elèctric barceloní**
Albert Carreras, Universitat de Barcelona

ELS MERCATS DE L'ELECTRICITAT

- 27.04.11** **L'enllumenat elèctric**
Mercedes Arroyo, Universitat de Barcelona
- 04.05.11** **El transport electrificat**
Ferran Armengol, Universitat Pompeu Fabra
- 11.05.11** **L'electrificació de la indústria**
Àngel Calvo, Universitat de Barcelona
- 18.05.11** **La consolidació d'una ciutat industrial:
Barcelona, 1881-1935**
Josep Oliveras, Universitat Rovira i Virgili

LA CELEBRACIÓ DE L'ELECTRIFICACIÓ

- 25.05.11** **L'Exposició Internacional de 1929**
David Caralt, arquitecte